

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/140/2013
Identifikačné číslo spisu: 7011898843
Dátum vydania rozhodnutia: 26.01.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Eva Sakálová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7011898843.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ A. nar. X. O. XXXX, bývajúcej v S., 2/ K., nar. X. O. XXXX, bývajúceho v S. a 3/ A. nar. XX. O. XXXX, bývajúcej v S., zastúpených JUDr. Petrom Jonášom, advokátom so sídlom Advokátska kancelária Gazdíčová a Jonáš, M. R. Štefánika 2393/29, Trebišov, proti žalovaným 1/ Ing. A., nar. XX. A. XXXX, bývajúcemu v S. a 2/ Ing. A., nar. X. A. XXXX, bývajúcej v S., zastúpenými JUDr. Jurajom Fúzerom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Trebišove, M. R. Štefánika 1256/22, o vydanie nehnuteľnosti, vedenej na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 6 C 34/1998, o dovolaní žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 6. júna 2012 sp. zn. 1 Co 327/2011, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Trebišov rozsudkom z 2. mája 2011 č.k. 6 C 34/1998-629 v spojení s opravnými uzneseniami z 2. augusta 2011 č.k. 6 C 34/1998-638 a z 8. septembra 2011 č.k. 6 C 34/1998-688 zviazal žalovaných vydať žalobcom nehnuteľnosti v kat. úz. S., ktoré vznikli ako prienik zakreslenej hranice podľa KN a hranice podľa THM z 22. novembra 1983 medzi parcelami KN č. XXXX, XXXX, XXXX/X na jednej strane a XXXX/X, XXXX/X a XXXX na strane druhej zakreslené v geometrickom pláne č. X C XX/XX-XX/XXXX Ing. A., CSc., zhotoveného 20. októbra 2010 ako príloha doplnenia znaleckého posudku č. 2/2010 z 25. októbra 2010, označené ako parcely č. XXXX/X zastavaná plocha o výmer 15 m², č. XXXX/X. - zastavaná plocha o výmere 7 m², č. XXXX/X. - záhrada o výmere 7 m² a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaných zviazal zaplatiť žalobcom trovy konania 4 709,38 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Právne svoje rozhodnutie zdôvodnil § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že sporné parcely ako celok majú zachované výmery podľa platného právneho stavu v KN. V znaleckom posudku znalec pomocou konkrétnych bodov v prírode vymedzil plochu, ktorú žalovaní neoprávnene užívajú, potom ako určil priebeh vlastníckej hranice a spornú neoprávnene užívanú plochu identifikoval samostatnými parcelnými číslami. Pokiaľ v rámci vykonávania technicko - hospodárskych meraní došlo k zameraniu

predtým posunutej hranice v prospech žalovaných, okresný súd zdôraznil, že technicko - hospodárskym meraním sa nedá nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti, pretože náš právny systém takýto právny akt nadobudnutia vlastníckeho práva nepozná. Vzhľadom na úspech žalobcov v konaní im priznal náhradu trov konania.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalovaných rozsudkom zo 6. júna 2012 sp. zn. 1 Co 327/2011 potvrdil rozsudok vo vyhovujúcom výroku v znení opravných uznesení s tým, že geometrický plán č. X C XX/XX-XX/XXXX z 26. októbra 2010 tvorí súčasť rozsudku. Zmenil rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že účastníkom nepriznal náhradu trov konania a účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Takto rozhodol, keď sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Aj podľa jeho názoru pre posúdenie priebehu hranice nie je rozhodujúci priebeh hranice zameraný pri technicko - hospodárskom meraní, ktoré nesprávne pojal za základ svojho znaleckého posudku znalec Ing. A. Zdôraznil, že zameraná užívacia hranica nie je v súlade s predchádzajúcim stavom priebehu vlastníckej hranice a nie je titulom pre prevod vlastníckeho práva k tej časti, lebo k zmene vlastníckeho práva môže dôjsť iba na základe titulov ustanovených v zákone. Uviedol, že žalovníci nadobudli ich parcelu č. XXX/X najprv do osobného užívania v roku 1983. Technickým podkladom tejto dohody o prevode bol aj geometrický plán z 5. septembra 1983 č. XXX - XXXX - XXX/XX vyhotovený geodetom W.. Mal za to, že žalovníci mohli nadobudnúť do osobného užívania, ktoré sa im neskôr v dôsledku zmeny právnej úpravy zmenilo počínajúc 1. januára 1992 na vlastníctvo, iba parcelu takto znázornenú v uvedenom geometrickom pláne a v nadväznosti na to mohli nadobudnúť iba túto plochu, ktorá nepresahuje hranicu vytýčenú v tomto geometrickom pláne so susednou parcelou č. XXX/X. Podľa jeho názoru tak nemožno uznať obranu žalovaných, ktorí sa domáhajú ustálenia spornej hranice podľa nimi tvrdeného užívania po dobu vyše 30 rokov a to titulom vydržania, keďže dohodou o prevode práva osobného užívania mohli nadobudnúť iba parcelu v rozsahu zachytenom v geometrickom pláne a nie v rozsahu predchádzajúceho dlhodobého užívania. Ich obrana by mohla byť právne významná iba v prípade, ak by uvedený prevod práva osobného užívania bol realizovaný bez zamerania geometrickým plánom a v takom prípade by bolo možné pri posudzovaní priebehu spornej hranice prihliadať aj na predchádzajúci dlhodobý užívací stav. Zdôraznil, že výsledkami znaleckého dokazovania bol ustálený priebeh spornej hranice podľa mapy EN a označeného geometrického plánu z roku 1983 a porovnaná s priebehom hranice zistenej podľa technicko - hospodárskych meraní, čím bol zistený posun tejto hranice v dvorovej časti smerom do parcely žalobcov. Takto zistený posun hranice v dvorovej časti smerom do parcely žalobcov považoval odvolací súd za rozhodujúci pre posúdenie nároku žalobcov, keďže žalovníci takto užívajú neoprávnene znalcom zamerané aj v prírode vytýčené plochy parcely, ktorým znalec v dodatkoch k znaleckému posudku pridelil aj samostatné parcelné čísla. Odvolací súd považujúc rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny tento podľa § 219 O.s.p. potvrdil s tým, že geometrický plán, ktorý bol súčasťou znaleckého dokazovania je technickým podkladom rozsudku, musí tvoriť súčasť rozsudku, preto odstránil tento nedostatok v postupe súdu prvého stupňa tak, že geometrický plán č. X C XX/XX-XX/XXXX z 26. októbra 2010 tvorí súčasť rozsudku odvolacieho súdu. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. s poukazom na celý priebeh konania (uplatnený nárok, späťvzatie časti žaloby a pod.) a nadväznosti naň na čiastočný úspech oboch sporných strán v konaní. Rovnako rozhodol aj o trovách odvolacieho konania.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalovníci, navrhli ho zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z § 237 písm. d/ O.s.p. (prekážka veci právoplatne rozhodnutej) a tiež, že postupom súdu im bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Ako dovolací dôvod uvádzali, že v konaní došlo k inej vade, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), keď za takúto považovali nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, neurčitosť a nevyporiadanie sa so všetkými odvolacími námietkami a tiež, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). V súvislosti s prvou namietanou vadou (§ 237 písm. d/ O.s.p.) uvádzali, že v konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 12 C 1065/91 sa domáhali voči žalobcom určenia hranice medzi nehnuteľnosťami. Ich žaloba bola rozsudkom z 5. mája 1995 č.k. 12 C 1065/91-114 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo 16. januára 1996 sp. zn. 12 Co 444/95, 12 Co 13/96 pre nedostatok naliehavého právneho záujmu zamietnutá. V rozsiahlom dovolaní vyčítali odvolaciemu súdu, že sa dôsledne neriadil §

1, § 18, § 120 ods. 1, § 127 ods. 1, § 132, § 157 ods. 2, § 159 ods. 3, § 211 ods. 2 O.s.p., § 130 ods. 1, § 132 ods. 1 a § 134 Občianskeho zákonníka. V dôvodoch dovolania sa vyjadrili k jednotlivým dôkazom, ktoré boli v priebehu konania vykonané (výpovede účastníkov, svedkov, znalecké dokazovanie) uviedli podrobné dôvody, pre ktoré vyhodnotenie zisteného skutkového stavu súdmi nižších stupňov nepovažovali za správne. Zároveň k jednotlivým vykonaným dôkazom uvádzali skutočnosti, ktoré podľa ich názoru ten ktorý vykonaný dôkaz, či jeho vyhodnotenie súdmi spochybňovali. Vychýľali odvolaciu súdu nesprávne právne posúdenie v otázke oprávnenosti držby právnymi predchodcami žalovaných, či samostatnými žalovanými.

Žalobcovia navrhli dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p., v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpení v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovoláním napadnutý rozsudok nevykazuje znaky vyššie uvedených rozsudkov, preto prípustnosť dovolania z § 238 O.s.p. vyvodiť nemožno.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.) zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.

Dovolatelia tvrdia, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p. t.j., že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Prekážka veci právoplatne rozhodnutej (rei iudicatae) znamená, že sa už raz v tej istej veci právoplatne rozhodlo. K jej porušeniu dôjde vtedy, ak sa začne opätovne konať medzi tými istými účastníkmi a v tej istej veci, hoci už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté. Za tú istú vec treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu. Treba zdôrazniť, že o prekážku rozsúdenej veci nejde, ak chýba čo i len jeden z uvedených znakov. O totožnosť veci nejde ani vtedy, ak predchádzajúcim rozsudkom bola určujúca žaloba zamietnutá bez toho, aby súd záväzne posúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi konania. A práve v prejednávanej veci uvedená situácia nastala, keď v konaní pred Okresným súdom Trebišov vedenom pod sp. zn. 12 C 1065/91 bola žaloba o určenie hranice medzi žalobcami a žalovanými (resp. ich právnym predchodcom zamietnutá len z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu (§ 80 písm. c/ O.s.p.), bez akéhokoľvek záväzného posúdenia existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania. Vzhľadom na uvedené potom možno uzavrieť, že konanie v

danej veci nie je postihnuté v dovolaní namietanou vadou, t.j. vadou uvedenou v § 237 písm. d/ O.s.p.

Dovolatelia ďalej tvrdili, že postupom súdu sa im odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) je treba rozumieť taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, napr. zúčastniť sa na pojednávaníach, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod. V prejednávanej veci z obsahu spisu nevyplýva, že by žalovaným bolo niektoré z týchto práv odňaté.

Dovolateľmi namietaná nesprávnosť skutkových zistení súdov, ku ktorým podľa ich názoru súdy dospeli v procese dokazovania, môže zakladať tzv. inú vadu konania. V prípade nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napr. sp. zn. 4 Cdo 130/2014, 5 Cdo 244/2011, 6 Co 185/2011). Ak k tejto nesprávnosti v súdnom konaní dôjde, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania. Pre úplnosť treba dodať, že dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvostupňového a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - viď § 243a ods. 2, in fine O.s.p. („dokazovanie však nevykonáva“). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Rovnako prípadné nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Dovolatelia namietali aj skutočnosť, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav.

O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalovaných boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalovanými vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádza do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovaných nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd tak, že úspešným žalovaným náhradu týchto trov nepriznal, pretože trovy súvisiace s odmenou ich zástupcu za vyjadrenie k dovolaniu nepovažoval za potrebné na účelné bránenie práva, lebo v porovnaní s jej vyjadreniami v základnom konaní neobsahovalo nové okolnosti.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.